

YURT İÇİ ABO ve RH KAN GRUPLARI ARAŞTIRMASI

Ahmet Ergün*

Nevzat Aksoy**

Kan gruplarının toplumdaki dağılım oranlarının bilinmesinin kan transfüzyonu bakımından önemi yanında, kan gruplarının hastalıklarla olan ilişkilerini açıklamada ve Adli Tıp açısından büyük yararları vardır (2,5,9). Ayrıca kan grupları dağılım oranlarının bilinmesi antropolojik çalışmalarda ışık tutmaktadır (2,7,8).

Ülkemizde kan grupları dağılımı ile ilgili çalışmalar önceki yıllarda çeşitli faülteler, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ve Türkiye Kızılay Derneği tarafından yapılmıştır (2,3,7,9). Bu çalışmaların bir kısmı tüm Türkiye genelini kapsayacak şekilde değil, lokal taramalardır.

Şimdiye kadar belirlenen kan grubu sistemlerinden, üzerinde en çok durulan ve en önemli olan ABO ve Rh kan grupları sistemidir (1, 4,6). ABO ve Rh kan grupları eritrosit yüzeyinde bulunan kan grubu antijenleri ve kan plazma antikorlarının araştırılması ile saptanmaktadır (4,6).

Çalışmamız Kayseri, Trabzon ve Adana illerinde ABO kan grupları ve Rh (D) faktörü dağılımını saptama ,daha önceki bu tür çalışmalarla kıyaslamak ve Türkiye ve bazı dünya ülkelerinin dağılımını da gözden geçirmek üzere planlandı.

MATERYEL

Çalışmamız için kan grupları kayıtları üç ilden ayrı ayrı şu şekilde alındı :

1— Kayseri'den (n=10889) Ocak-1985, Şubat-1986 tarihleri arası Kızılay kan merkezi kayıtları,

* A. Ü. Tıp Fakültesi Fizyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, Y. Doç. Dr.

** Dicle Üniversitesi Tıp Fak. İç Hastalıkları Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi, Dr.

2— Trabzon'dan (n=15774) kayıtlar şu şekilde alındı :

a) Karadeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi 1984-1985 öğretim yılı 2. sınıf öğrencilerinin fakülte kan bankasınca saptanan kayıtları,

b) Karadeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Kan Bankası 1985-1986 kayıtları,

c) Trabzon Kızılay Kan Merkezi 1983-1984 kayıtları,

3— Adana'dan (n=14974) 1984-1986 Kızılay kan merkezi kayıtları.

Elde edilen bilgilere göre Kayseri Trabzon ve Adana illeri ABO kan grupları ve Rh (D) faktörü dağılımı yüzdeleri çıkarılarak bir araya getirildi (Tablo I).

SONUÇLAR

Kayseri, Trabzon ve Adana illerinden saptanan 41833 kişinin ABO kan grupları ve Rh (D) faktörü dağılımı her ilin, yüzde dağılım sonuçları Tablo I de bir arada görülmektedir.

Tablo I : Trabzon, Kayseri ve Adana illeri ABO kan grupları ve Rh(D) faktörü yüzde dağılımı.

Kan Grubu	Kayseri (n = 10889)	Trabzon (n = 15774)	Adana (n = 14974)
A	44.10	40.78	43.00
B	16.20	12.19	15.30
O	31.90	40.86	36.50
AB	7.80	6.15	5.20
Rh(D) Pozitif (+)	88.50	81.16	88.30
Negatif (—)	11.50	18.83	11.70

Tablo II de, Türkiye'deki tüm illerin ABO kan grupları dağılımı ve Rh (D) faktörü negatif (rh-) lik yüzdesi, Büyükyüksel'den Türkiye il sıralamasına göre sonuçlar bir araya getirilmiştir.

Tablo III de, değişik yazarların Türkiye için ABO kan grupları yüzdesi ile yaptığımız incelemenin yüzdesi (Üç il ortalaması) topluca verilmiştir.

Tablo IV de, bu üç ilin 1969 da Büyükyüksel tarafından yapılan inceleme sonuçlarıyla bizim sonuçlarımızın karşılaştırılması yapılmıştır.

Tablo V de ise bazı dünya ülkelerinin ABO kan grupları dağılımı yüzdeleri verilmektedir.

Tablo II : Büyükyüksel'den Türkiye'de illere göre ABO kan grupları ve rh (—) lik yüzdesi.

İl No.	İl Adı	n	% 00	O	A	B	AB	rh (—)
01	Adana	4804	53	35.05	40.29	1-.21	6.43	9.24
01	Adıyaman	1471	55	35.62	41.33	15.97	7.07	10.54
03	Afyon	3497	70	30.62	43.29	18.12	8.14	11.15
04	Ağrı	1343	54	30.90	43.70	16.30	9.08	9.53
05	Amasya	1994	70	31.49	46.58	14.84	7.07	10.33
06	Ankara	7344	45	29.68	43.08	17.17	10.06	8.70
07	Antalya	2268	47	34.08	45.41	10.09	4.40	9.26
08	Artvin	1485	71	36.96	48.14	9.89	4.98	15.96
09	Aydın	2072	39	35.66	41.40	16.36	6.56	7.58
10	Balıkesir	5633	80	31.27	43.31	17.14	8.25	8.91
11	Bilecik	814	59	32.55	45.94	14.74	6.75	8.72
12	Bingöl	805	53	31.67	45.59	15.52	7.20	13.04
13	Bitlis	1128	73	31.11	44.50	15.42	8.95	11.52
14	Bolu	2469	64	32.19	44.95	15.67	7.16	10.00
15	Burdur	934	48	33.40	42.18	16.91	7.49	9.42
16	Bursa	3776	50	32.89	44.04	15.62	7.44	7.18
17	Çanakkale	2817	80	30.81	44.69	16.82	7.66	11.39
18	Çankırı	1369	63	28.94	46.97	15.29	8.85	8.35
19	Çorum	4680	76	30.76	45.92	14.59	8.72	9.46
20	Denizli	2158	47	29.65	43.97	18.58	7.78	8.76
21	Diyarbakır	3759	79	33.20	40.40	18.27	8.11	9.68
22	Edirne	2462	81	30.78	44.35	15.63	9.22	11.41
23	Elazığ	2261	70	34.89	40.07	17.64	7.38	10.30
24	Erzincan	2585	100	29.70	46.49	15.24	8.54	13.04
25	Erzurum	2335	69	31.35	47.82	13.40	7.42	13.47
26	Eskişehir	3462	83	30.07	44.36	17.04	8.52	9.56
27	Gaziantep	2819	55	35.86	35.97	21.56	6.59	8.83
28	Giresun	3729	87	37.08	41.88	15.25	5.76	12.39
29	Gümüşhane	1945	74	35.83	45.80	12.80	5.55	10.64
30	Hakkari	533	64	31.51	44.65	0.00	5.62	13.32
31	Hatay (Antak.)	1726	34	35.28	40.67	17.96	6.08	7.65

İl No.	İl Adı	n	% 00	O	A	B	AB	rh (—)
32	Isparta	1222	46	30.27	47.13	14.40	8.18	12.52
33	İçel (Mersin)	2289	45	33.42	40.32	18.87	7.38	6.90
34	İstanbul	16524	72	33.56	42.35	16.08	7.99	10.95
35	İzmir	5446	44	33.36	40.69	17.92	8.02	8.79
36	Kars	4980	82	30.46	44.31	16.44	8.77	11.16
37	Kastamonu	4136	94	29.76	47.94	13.56	8.72	10.93
38	Kayseri	3873	72	32.15	42.94	17.10	7.79	10.71
39	Kırklareli	3257	13	32.79	43.34	14.89	6.96	10.47
40	Kırşehir	936	49	34.41	38.07	20.39	7.11	11.08
41	Kocaeli	1831	55	36.31	41.56	15.45	6.66	10.65
42	Konya	6477	58	34.61	43.02	15.17	7.17	9.80
43	Kütahya	2799	70	29.22	47.08	16.11	7.57	11.25
44	Malatya	3731	82	35.54	42.99	13.85	7.61	9.92
45	Manisa	3548	47	32.25	41.34	18.63	7.49	9.33
46	K. Maraş	2473	56	36.87	40.03	16.53	6.55	9.50
47	Mardin	2986	75	35.83	36.20	20.29	7.66	10.01
48	Muğla	1377	41	34.71	41.53	16.63	7.11	7.26
49	Muş	1219	61	32.23	41.50	17.22	9.02	11.07
50	Nevşehir	1072	53	33.67	44.49	14.83	6.99	11.47
51	Niğde	2130	59	31.40	45.16	15.44	6.85	12.02
52	Ordu	4172	77	34.87	42.71	15.55	6.85	12.10
53	Rize	2138	76	46.11	42.42	9.26	2.19	12.02
54	Sakarya	2848	70	35.39	43.15	15.20	6.25	11.23
55	Samsun	4240	56	35.73	43.58	14.29	6.39	10.66
56	Siirt	1848	70	29.65	42.85	17.53	9.95	9.85
57	Sinop	2835	11	34.07	42.29	16.26	7.37	11.18
58	Sivas	5867	83	30.44	45.03	16.17	8.35	10.99
59	Tekirdağ	3826	13	32.74	42.05	16.41	8.78	10.51
60	Tokat	3354	68	29.42	47.76	14.60	8.19	19.67
61	Trabzon	3474	58	42.40	47.06	7.54	2.99	15.57
62	Tunceli	473	31	33.82	39.11	21.14	5.91	11.20
63	Ş. Urfa	3535	78	35.47	35.58	20.79	8.14	7.41
64	Uşak	1154	61	28.94	45.49	19.06	6.49	10.75
65	Van	1811	68	28.49	47.21	16.06	8.22	10.10
66	Yozgat	2347	54	31.65	45.33	15.97	7.03	10.09
67	Zonguldak	3390	52	30.79	46.43	15.51	7.25	9.26
	Türkiye	201317	33	33.01	43.31	16.12	7.54	10.38

Tablo III : Türkiye'de değişik yıllara ve yazarlara ait ABO kan grupları % dağılımı ve üç il (Kayseri, Trabzon ve Adana) ortalaması (Ergün)

	Payzın (1965) n=31186	Büyüküksel (1969) n=201317	Tanalp (1970) n=6335	Budak (1972) n=11794	Ergün (1986) n=41639
O	32.79	33.01	32.8	33.17	36.9
A	44.34	43.31	44.4	41.11	42.44
B	15.21	16.12	15.6	17.95	14.39
AB	7.18	7.54	7.2	7.74	6.24

Tablo IV : Kayseri, Trabzon ve Adana illerinde ABO kan grupları ve Rh (—) negatif % si dağılımının 1969 (Büyüküksel) ve 1986 (Ergün) yılları karşılaştırması

	BÜYÜKYÜKSEL			ERGÜN		
	1969			1986		
	Kayseri	Trabzon	Adana	Kayseri	Trabzon	Adana
% 00	72	58	53	125	190	84
A	42.94	47.06	40.29	44.10	40.78	43.00
B	17.10	7.54	18.21	16.20	12.19	15.30
O	32.15	42.40	35.05	31.90	40.86	36.50
AB	7.79	2.99	6.43	7.80	6.13	5.20
rh (—)	10.71	15.57	9.29	11.50	18.83	11.70

TARTIŞMA

Toplumlarda ve Toplum değişik kesimlerinde ABO kan grupları ve Rh (D) faktörü dağılım oranları farklılıklar göstermektedir. (2,8,9). İçte kapanık toplumlarda kan grupları dağılım oranları pek değişiklik göstermemektedir (8,9). Toplumlar arası ilişki ve ulaşım imkanlarının artmasıyla gen frekansları ve buna bağlı olarak kan grupları arasındaki % dağılım oranlarında zamanla değişime uğramaktadır (2, 8,9).

İnsan eritrosit yüzey antijenlerine bağlı olarak en az 15 kan grubu sistemi saptanmıştır (4,6). ABO ve Rhesus kan grupları sistemi bu-

Tablo V : Türkiye, Kıbrıs Türkleri ve bazı ülkelerde ABO kan grupları sistemine göre yüzde dağılım oranları (Budak ve Saatçioğlu'ndan)

ÜLKELER	O	A	B	AB
Türkiye	33.0	43.3	16.1	7.5
Kıbrıs Türkleri	31.9	46.7	9.1	5.9
AVRUPA Belçika	46.7	41.9	8.3	3.1
İtalya	45.6	40.5	10.6	3.3
Almanya	36.5	42.5	14.5	6.5
Rusya	30.5	36.4	23.6	9.5
Macaristan	31.0	38.0	18.8	12.2
İngiltere	44.7	41.7	8.6	3.0
ASYA İran	41.4	28.4	23.6	6.6
Hindistan	33.7	24.6	32.5	9.2
Çin	34.2	30.8	27.7	7.3
Japonya	30.1	38.4	21.9	9.7
Filipinler	48.5	33.4	14.1	4.0
AFRİKA Mısır	27.3	38.4	25.5	8.8
Güney Afrika	45.8	39.6	11.9	2.7
AME., Amer. Yer.	69.1	30.6	0.2	0.0
Beyazlar	53.8	28.2	16.5	1.5
Zenciler	44.2	30.3	21.8	3.7
Arjantin	45.6	39.4	10.4	4.6
AVUST. Yerliler	50.3	31.7	6.4	1.6
Beyazlar	44.6	43.6	9.1	2.7

güne kadar klini kuygulamalar ve transfüzyonda en önemli kan gruplarıdır (1,4,6). Yine insan plazmasında bu antijenlere karşı antikorlar vardır. Bu antikorlar doğal olarak oluşurlar. ABO kan grupları sistemine göre, plazmada anti-A antikoru ve anti-B antikoru en sık görülenidir. Bu nedenle, kan gruplarını incelerken kişinin eritrositleriyle birlikte, antikor için plazmasında incelenmesi gerekmektedir (1,4).

Kayseri, Trabzon ve Adana illeri için ABO kan grupları ve Rh (D) faktörü dağılımı, Tablo I de topluca yüzde oranlarıyla görülmek-

tedir. Bu üç il kendi aralarında ABO kan grupları ve Rh (D) faktörü yüzde dağılım oranları karşılaştırıldığında Tablo I : **A kan grubu** en yüksek Kayseri'de (% 44.10), en düşük Trabzon'da (% 40.78), **B kan grubu** en yüksek Kayseri'de (% 16.20), en düşük Trabzon'da (% 12.90), **O kan grubu** en yüksek Trabzon'da (% 40.86), en düşük Kayseri'de (% 31.90), **AB kan grubu** en yüksek Kayseri'de (% 7.8), en düşük Adana'da (% 5.20) ve **Rh(—) negatiflik** en yüksek Trabzon'da (% 18.83), en düşük Kayseri'de (% 11.50) saptandı. Bu sonuçlar Büyükyüksel'in 1969 yılında yaptığı Türkiye'de tüm illeri kapsayan araştırma, Şentuna ve Saatçioğlu'nun gen frekansları araştırmaları ile uygunluk göstermektedir (3,7,8).

Büyükyüksel'e göre ABO kan grupları ve Rh (D) faktörünün tüm illere dağılımı incelendiğinde Tablo II : **A kan grubu** (Türkiye ortalaması : % 43) : en yüksek Artvin (% 48.14), Van (% 47.21) ve Erzurum (% 47.82), en düşük Gaziantep (% 35.97), Şanlıurfa (% 35.58) ve Mardin (% 36.20), **B kan grubu** (Türkiye ortalaması : % 16) : Şanlıurfa (% 20.79), Gaziantep (% 21.56) ve Mardin (% 20.29), en düşük Trabzon (% 7.54), Rize (% 9.26) ve Artvin (% 9.89), **O kan grubu** (Türkiye ortalaması : % 33) : en yüksek Rize (% 46.11), Trabzon (% 42.40) ve Giresun (% 37.08), en düşük Van (% 28.49), Çankırı (% 28.94) ve Uşak (% 28.94), **AB kan grubu** (Türkiye ortalaması : % 7) : en yüksek Ankara (% 10.06), Siirt (% 9.95) ve Edirne (% 9.22), en düşük Rize (% 2.17), Trabzon (% 2.99) ve Antalya (% 4.40), **Rh (D) faktörü nefatılığı (rh-)** : (Türkiye ortalaması : % 10.38) en yüksek Artvin (% 15.96), Trabzon (% 15.57) ve Erzurum (% 13.47), en düşük Mersin (% 6.90), Aydın (% 7.58) ve Muğla (% 5.26), olarak saptanmıştır. Büyükyüksel'in bu bulguları Saatçioğlu ve Şentuna'nın Türkiye gen frekansı bulgularıyla bağdaşmaktadır (3,7,8).

Bizim bulgularımız Büyükyüksel'in 1969 Kayseri, Trabzon ve Adana illeri bulgularıyla karşılaştırıldığında Tablo IV Yüzde dağılım olarak Kayseri ve Adana bulgularında çok büyük bir farklılık göze çarpmazken, Trabzon A kan grubunda % 6.28 lik bir azalma, B kan grubunda % 4.65 lik bir artış, O kan grubunda % 1.54 lü bir azalma, AB kan grubunda % 3.14 lük bir artış ve Rh (D) faktörü negatiflik (rh-) oranında % 3.26 lik bir artış saptadık. Bu farklılıkları neden olarak Trabzonun dış göçlere müsait bir liman kenti oluşu ve bizim araştırmamızda kan grubu incelenen kişi sayısının il nüfusuna oranının daha yüksek oluşundan kaynaklanacağı düşünülmektedir.

Türkiye'de değişik yıllarda yapılan ABO kan grupları yüzde dağılım oranları tablo III de topluca görülmektedir. Sonuçların birbirine benzer olduğu dikkati çekmektedir. Bizim üç il ortalamamızda diğer sonuçlara yakın değerlerdir (2,3,5,9).

Bazı dünya ülkelerinde ABO kan gruplarının dağılımı incelendiğinde Tablo V : **A kan grubu** en yüksek, Avustralya yerlileri (% 43,6), Almanya (% 42.5) ve eBlçika (% 41.9) da, en düşük, Hindistan (% 28,6), Amerikalı beyazlar (% 28.4) da, **B kan grubu** en yüksek, Japonya, (% 34.1), Hindistan (% 32.5), Çin (% 27.7) ve Mısır (% 25.5) da, en düşük, Amerika yerlileri (% 0.2), ve Avustralya yerlilerin (% 6.4) de, **O kan grubu** : En yüksek, Amerika yerlileri (% 69.1), Amerikalı beyazlar (% 53.8) ve Avustralya yerlileri (% 50.3), en düşük, Mısır (% 27.3), Rusya (% 30.5) ve Macaristan (% 31) da, **AB kan grubu** en yüksek, Macaristan (% 12.2 ve) Hindistan da, en düşük, Amerikalı beyazlar (% 1.5) ve Avustralya yerlileri (% 1.6) de görülmektedir (2, 5,6,9).

Sonuç olarak çalışmamızda Kayseri, Trabzon ve Adana da ABO kan grupları ve (Rh (D) faktörü dağılımı incelenirken aynı zamanda Türkiye'deki tüm illerin ve bazı dünya ülkelerinin dağılımında gözden geçirildi.

ÖZET

Çalışmada Kayseri, Trabzon ve Adana kan merkezleri 1984-1986 kayıtlarına dayanılarak 41639 kişide ABO kan grupları ve Rh(D) faktörü dağılımı incelendi.

İllere Göre Yüzde Dağılım

Kan Grubu	Kayseri (n = 10889)	Trabzon (n = 15774)	Adana (n = 14974)
A	44.10	40.78	43.00
B	16.20	12.19	15.30
O	31.90	40.86	36.50
AB	7.80	6.15	5.20
Rh (+)	88.50	81.16	88.30
rh (—)	11.50	18.83	11.70

Ayrıca Türkiye ve bazı dünya ülkelerinde de aynı kan grupları dağılımı gözden geçirildi. Sonuçlar daha önce yapılan bu tür çalışmalarla ve Türkiye ortalaması ile karşılaştırıldı. Trabzon'da, kan grubu O (% 40.86) ve rh(—) (% 18.83)'in diğer illere ve Türkiye ortalamasına göre yüksek olduğu saptandı.

SUMMARY

The Investigation of ABO and Rh Blood Groups in Turkey

In this study, ABO blood groups and RH(D) factor in 41639 person due to the records of Kayseri, Trabzon and Adana blood centers which belongs to the years from 1984 to 1986 were researched.

Distribution of Percentages According to Cities

Blood Groups	Kayseri (n = 10889)	Trabzon (n = 15774)	Adana (n = 14974)
A	44.10	40.78	43.00
B	16.20	12.19	15.30
O	31.90	40.86	36.50
AB	7.80	6.15	5.20
Rh(+)	88.50	81.16	88.30
rh(—)	11.50	18.83	11.70

On the other hand, blood groups in Turkey and in the other countries were also researched. The results were compared with previous studies and the averages of Turkey. In Trabzon the percentage of the blood groups O (40.86 %) and rh(—) (18.83 %) was found high in respect to the averages of the other cities and Turkey.

KAYNAKLAR

1. Bilgehan H. : Genel Mikrobiyoloji ve Bağışıklık bilimi. Bilgehan Basımevi İzmir : 273, 1984.
2. Budak T., Yavuzer S. : Diyarbakır ve çevresinde ABO kan grupları ve Rh(D) faktörü dağılımı. A.Ü. Tıp Mec. 25-2 : 198, 1972.
3. Büyükyüksel C. : Türkiye'de kan grupları dağılımı. Türkiye Kızılay Derneği Genel Merkezi Sağlık Yayınları, 1969.

4. Marshall M., B. Thomas (Çeviren : O. Şadi Yenen) : Kan Transfüzyonu. Nobel Tıp Kitabevi : 42, 1986.
5. Payzın S., K. Özsan., H. Ekmen ve H.N. Fişek : Sağlık Hizmetlerinde Mikrobiyoloji. A.Ü. Yayınları : 407, 1965.
6. Race R.R. : Blood Groups in man. Blackwall Scientific Publications : 13, 1975.
7. Saatçıglu A. : ABO genleri yönünden Türkiye'nin yeri ve bu ülkedeki gensel çeşitlilik üzerine biometrik inceleme. A.Ü. DTCF yayınları, No : 282, 1978.
8. Şentuna C. : Rh gen frekansları yönünden Türkiye'nin yeri. A.Ü. DTCF dergisi 30-1, 153, 1982.
9. Tanalp R. : Distribution of ABO sistem and Rh factor in Turkish population. Ankara Üniversitesi Yıllığı, Cilt : 9, 1970.